

Waarom een landelijke handreiking?

De Handreiking Regionaal Risicoprofiel biedt de veiligheidsregio's een uniforme methodiek om een risicoprofiel op te stellen. Met deze *unité de doctrine* is een efficiëncyslag gemaakt, omdat de 25 veiligheidsregio's niet ieder voor zich een eigen methode hebben hoeven ontwikkelen. Bovendien worden de regionale profielen onderling vergelijkbaar. Dit is noodzakelijk om de profielen bovenregionaal op elkaar te kunnen afstemmen, zoals wettelijk wordt verplicht.

Verder is een uniforme aanpak een belangrijke randvoorwaarde voor de rijksoverheid om zo regie te kunnen voeren op de Nationale Veiligheid. De Handreiking Regionaal Risicoprofiel sluit nauw aan op de methode van de Nationale Risicobeoordeling. Hierdoor is een direct verband gelegd tussen nationale en regionale analyses. Regio's moeten immers weten wat de gevolgen kunnen zijn van nationale crises en omgekeerd moet de rijksoverheid haar nationale veiligheidsbeleid mede kunnen baseren op regionale risico's met mogelijke nationale uitstraling.

De handreiking is een dynamisch instrument. Op basis van de regionale leerervaringen wordt de methode in de toekomst verder aangescherpt.

De Handreiking Regionaal Risicoprofiel helpt om onderling vergelijkbare risicoprofielen op te stellen en strategisch beleid te formuleren.

Waar kan ik voor meer informatie terecht?

Meer informatie is te vinden op www.regionaalrisicoprofiel.nl. Daar vindt u de Handreiking Regionaal Risicoprofiel met bijbehorende instrumenten, alsmede de handreiking voor het beleidsplan veiligheidsregio. Ook kunt u daar de contactgegevens vinden van de projectleider risicoprofiel in uw veiligheidsregio.

**Handreiking
Regionaal
Risicoprofiel**

www.regionaalrisicoprofiel.nl

De Handreiking Regionaal Risicoprofiel is een initiatief van de Nederlandse Vereniging voor Brandweezorg en Rampenbestrijding (NVBR), GHOR Nederland, de Raad van Hoofdcommissarissen Politie en het Landelijk Overleg van Coördinerend Gemeentesecretarissen, in samenwerking met het InterProvinciaal Overleg (IPO) en de 25 veiligheidsregio's en met steun van het Veiligheidsberaad. De handreiking is tot stand gekomen met subsidie en medewerking van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

POLITIE

NVBR

GHOR Nederland

Coördinerend Gemeentesecretarissen

Het regionaal risicoprofiel

Basis voor strategisch veiligheidsbeleid

Het regionaal risicoprofiel: basis voor strategisch veiligheidsbeleid

In 2010 wordt de nieuwe Wet veiligheidsregio's van kracht. Doel van de wet is het realiseren van een efficiënte en kwalitatief hoogwaardige organisatie van de brandweezorg, de geneeskundige hulpverlening en de rampenbestrijding en crisisbeheersing onder regie van de besturen van de 25 veiligheidsregio's. Eén van de vernieuwingen die de wet introduceert, is het regionaal risicoprofiel. Binnen zes maanden na invoering van de wet moeten de veiligheidsregio's over een risicoprofiel beschikken, dat samen met alle relevante partners is opgesteld. In deze brochure wordt uitgelegd wat het risicoprofiel is en hoe de *Handreiking Regionaal Risicoprofiel* helpt bij het opstellen ervan.

Wat is een risicoprofiel?

Het regionaal risicoprofiel is een inventarisatie en analyse van de in een veiligheidsregio aanwezige risico's, inclusief relevante risico's uit aangrenzende gebieden. De risico-inventarisatie omvat een overzicht van de aanwezige risicovolle situaties en de soorten incidenten die zich daardoor kunnen voordoen. In de risicoanalyse worden de geïnventariseerde gegevens nader beoordeeld, vergeleken en geïnterpreteerd. Op basis van de conclusies kan het bestuur van de veiligheidsregio strategische beleidskeuzes maken over de ambities voor de risico- en crisisbeheersing. Deze ambities worden vastgelegd in het beleidsplan van de veiligheidsregio.

Waarom een risicoprofiel?

Een complexe samenleving als de Nederlandse moet adequaat kunnen inspringen op vele soorten veiligheidsrisico's. Ordeverstoringen, overstromingen, treinongevallen en terrorisme, maar bijvoorbeeld ook infectieziekten en uitval van nutsvoorzieningen vormen een continue bedreiging van de vitale belangen van de samenleving. Om deze bedreigingen het hoofd te kunnen bieden, moeten overheidsinstanties, bedrijfsleven en de burger nauw samenwerken.

Elke regio herbergt specifieke risico's waarvoor gericht beleid van de veiligheidsregio en haar partners nodig kan zijn. Het regionaal risicoprofiel is bedoeld om inzicht in de aanwezige risico's te krijgen. Op basis van dit inzicht kan het veiligheidsbestuur strategisch beleid voeren om de aanwezige risico's te voorkomen en te beperken en om de crisisbeheersingsorganisatie op specifieke risico's voor te bereiden. Ook biedt het een basis voor de risicocommunicatie naar de burgers.

Waarop geeft het risicoprofiel antwoord?

Het regionaal risicoprofiel is bedoeld om de gemeenten en het bestuur van de veiligheidsregio antwoord te geven op de volgende vragen.

Wat kan ons overkomen?

Alles begint met inzicht in de aanwezige risicovolle situaties. *Welke risicovolle bedrijfsactiviteiten worden binnen de regio uitgevoerd? Welke infrastructuur loopt over het grondgebied? Welke soorten natuurrampen kunnen ons overkomen? Welke kwetsbare gebouwen en nutsvoorzieningen kunnen getroffen worden?* Hiervoor wordt als eerste stap van het risicoprofiel voor elk *crisistype* een risico-inventarisatie uitgevoerd, met behulp van de provinciale risicokaart. Omdat risico's zich niet aan regiogrenzen houden, wordt deze inventarisatie bovenregionaal afgestemd.

Hoe erg is dat?

Vervolgstep is om te beoordelen hoe ernstig de risico's zijn. Daarvoor worden op basis van de risico-inventarisatie incidentscenario's uitgewerkt die zich zouden kunnen voordoen in de regio. De ernst van deze scenario's wordt geanalyseerd op twee componenten: de waarschijnlijkheid (kans) dat zich een ramp of crisis voordoet en de impact (effect) die het kan hebben op de vitale belangen van de samenleving. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van dezelfde methode als in de Nationale Risicobeoordeling.

Wat doen we er al aan?

Op basis van de risicoanalyse besluit het bestuur van de veiligheidsregio voor welke risico's extra inspanningen nodig zijn. Daarvoor moet het bestuur eerst weten welke prestaties de veiligheidsregio nu al levert op het vlak van risico- en crisisbeheersing. Als reeds het maximale is gedaan om een risico te voorkomen, te beperken en te kunnen bestrijden, dan blijven alleen risicoacceptatie en risicocommunicatie nog over.

Wat kunnen we nog meer doen?

Voor de risico's waaraan het veiligheidsbestuur en de gemeenten extra aandacht willen besteden, zal tot slot een analyse moeten worden uitgevoerd van de handelingsperspectieven. *Welke specifieke maatregelen zijn mogelijk om het risico beter te beheersen? Welke extra voorbereidingen zouden kunnen worden getroffen?* Een integrale analyse van de meerwaarde van elk van de maatregelen (kosten-baten) zal uiteindelijk moeten leiden tot een set van specifieke beleidsmaatregelen die de veiligheidsregio samen met haar partners wil treffen. Deze strategische beleidskeuzes worden vastgelegd in het beleidsplan van de veiligheidsregio.

Hoe worden de gemeenten betrokken bij het risicoprofiel?

De veiligheidsregio is als verlengd lokaal bestuur ingesteld om taken uit te voeren namens en voor de gemeenten. Omdat het risicoprofiel de basis vormt voor het beleidsplan, is het door de wetgever nadrukkelijk als een instrument gepositioneerd om de gemeenteraden directe invloed te geven op het beleid van de veiligheidsregio. Het risicoprofiel moet daarom verplicht door het bestuur van de veiligheidsregio worden besproken met alle deelnemende gemeenteraden. De raden moeten in het conceptrisicoprofiel kunnen zien welke risico's voor hun gemeente relevant zijn. De raden kunnen het concept vervolgens aanvullen met eigen onderkende risico's. Daarnaast kunnen zij lokale beleidsprioriteiten en veiligheidsthema's naar voren brengen. De inhoud van het beleidsplan is op die wijze stevig lokaal verankerd en helpt het gemeentebestuur regie te voeren over het lokale en regionale veiligheidsbeleid.

Hoe komt het risicoprofiel tot stand?

De veiligheidsregio is verantwoordelijk voor het opstellen van het regionaal risicoprofiel. De veiligheidsregio zal daarbij met alle relevante partners moeten samenwerken, zoals gemeenten, provincie, politie, waterschappen, milieudienst et cetera. De veiligheidsregio kan immers niet zelfstandig alle juiste risico-inschattingen maken. Voor bijvoorbeeld de overstromingsrisico's hebben de waterschappen alle expertise in huis, terwijl de energiebedrijven alles afweten van elektriciteitsuitval. Het risicoprofiel biedt de veiligheidsregio de gelegenheid om alle partners om de tafel te krijgen. Het gezamenlijk opstellen van het risicoprofiel is een eerste stap, die zal helpen om nieuwe samenwerkingsafspraken te sluiten over de risicobeheersing en de crisisbeheersing.

Het risicoprofiel versterkt de samenwerking van de veiligheidsregio met al haar partners.